

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 41-12459/15
Скопје, 10 декември 2024 година

До
Претседателот на Собранието
на Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139 и 144 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност, што го утврди на седницата, одржана на 10 декември 2024 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени м-р Гордана Димитриеска Кочоска, министер за финансии и проф. д-р Николче Јанкуловски, заменик на министерот за финансии, а за повереник Андриана Матлиоска, државен секретар во Министерството за финансии.

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија

проф. д-р Христијан Мицкоски

Подготвил: Христина Мишевска, помлад соработник
Проверил: Катерина Јаневска/Никола Пасков, рак. на одделение
Контролирал: м-р Стојанчо Радичевски/Jetmira Malici, пом. рак. на сектор
Согласен: Снежана М. Пендовски, државен советник
Одобрил: Зоран Бриварчевски, раководител на сектор
Игор Јанушев, генерален секретар на Владата

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна
Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: м-р Гордана Димитриеска Кочоска,
министер за финансии

проф. д-р Николче Јанкуловски,
заменик на министерот за финансии

ПОВЕРЕНИК: Андриана Матлиоска, државен
секретар во Министерството за
финансии и

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
за изменување на Законот за данокот на додадена вредност

Скопје, декември 2024 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за данокот на додадена вредност е воведен данокот на додадена вредност како општ потрошувачки данок и се уредува неговото пресметување и плаќање. Со законот се определува: предметот на оданочување, даночната основа, даночните ослободувања, даночните стапки, времето на настанување на даночниот долг, даночниот должник, одбивката на претходниот данок, регистрацијата за целите на данокот на додадена вредност, административните обврски, плаќањето на данокот, како и казнените одредби.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Предложената законска измена е со цел да се изврши усогласување согласно измените на Законот за организација и работа на органите на државната управа.

Законот чие донесување се предлага се заснова на истите начела врз кои се заснова законот чија измена се предлага.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предложените измени на Законот за данокот на додадена вредност не предизвикуваат негативни фискални импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведувањето на Предлогот на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност не е потребно обезбедување на финансиски средства, ниту материјални обврски за одделни субјекти.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

Член 1

Во Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/99, 86/99, 8/01, 21/03, 19/04, 33/06, 101/06, 114/07, 103/08, 114/09, 133/09, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11, 155/12, 12/14, 112/14, 130/14, 15/15, 129/15, 225/15, 23/16, 189/16, 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19, 124/19, 275/19, 267/20, 163/21, 57/22 и 199/23), во член 23 во точката 8-а) зборовите „Министерството за култура“ се заменуваат со зборовите „Министерството за култура и туризам“.

Член 2

Во член 56 во ставот (7) зборовите „министерот за информатичко општество и администрација“ се заменуваат со зборовите „министерот за дигитална трансформација“.

Член 3

Низ целиот текст на Законот зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со членот 1 од Предлогот на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност се врши усогласување согласно измените на Законот за организација и работа на органите на државната управа.

Со членот 2 од Предлогот на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност се пропишува завршна одредба за примена и за влегување во сила на законот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените одредби на законот се меѓусебно поврзани и се однесуваат на истата правна работа од областа на даноците.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со денот на влегувањето во сила на измените од Законот за данокот на додадена вредност се пропишува одредба за усогласување согласно измените на Законот за организација и работа на органите на државната управа.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ КОИ
СЕ ИЗМЕНУВААТ

IV. ДАНОЧНИ ОСЛОБОДУВАЊА

1. Даночни ослободувања во земјата без право на одбивка на претходниот данок

Член 23

Се ослободуваат од данок на додадена вредност:

1. Прометот на станбени згради и станови, во оној дел, во кој истите се користат за станбени цели, со исклучок на првиот промет, кој ќе се изврши во период до пет години по изградбата;

2. Изнајмување на станбени објекти и станови, доколку истите се користат за станбени цели;

3. Прометот на поштенски и таксени марки по нивната номинална вредност, на коверти, поштенски картички и други поштенски вредносници на кои се втиснати поштенски марки, како и на контролни маркици (бандероли);

4. Поштенски услуги од страна на Македонската пошта;

5. Банкарски и финансиски промет и тоа:

а) прометот, вклучувајќи го посредувањето, во врска со девизи, банкноти и монети кои служат како законско платежно средство, со исклучок на банкноти и монети кои не се користат како законско платежно средство, или кои имаат нумизматичка вредност,

б) прометот, вклучувајќи го посредувањето, во врска со акции, удели во претпријатија или здруженија, обврзници и други хартии од вредност, освен чувањето и управувањето со хартии од вредност,

в) управувањето со фондови за социјално осигурување и со специјални инвестициони фондови,

г) одобрувањето и посредувањето на кредити, како и управувањето со нив од страна на кредитодавачот,

д) прометот, вклучувајќи го посредувањето во врска со работењето со тековни сметки, депозити, штедни влогови, плаќања, вирмани, меници, чекови, жиро сметки, кредитни карти, дознаки, со исклучок на наплатата на туѓи побарувања и

ѓ) превземањето кредитни гаранции или други обезбедувања, посредувањето со нив, како и управувањето со кредитни гаранции од страна на кредитодавачот;

6. Услуги на осигурување и реосигурување, вклучувајќи ги со нив поврзаните услуги на осигурителни брокери и агенти;

7. Игри на среќа и забавни игри, чие изведување е регулирано со Законот за игрите на среќа и за забавните игри;

8. Прометот од установите што вршат дејност од областа на културата со непрофитна цел за културните прометот од ботанички градини, животински паркови, паркови, архиви и документациони центри;

8-а) Влезници за јавни настани кои се од национален интерес од областа на културата, а кои јавни настани како такви се утврдени и се финансираат преку годишната програма за остварување на националниот интерес во културата за годината во која се одржува јавниот настан донесена од Министерството за култура. За примена на ослободувањето даночниот обврзник е потребно, пред да започне со прометот на влезниците, да обезбеди документ од Министерството за култура со кој се потврдува дека јавниот настан за кој се бара даночно ослободување е утврден во годишната програма за остварување на националниот интерес во културата;

9. Услуги на радио-дифузни и телевизиски станици, освен комерцијалните дејности;

10. Здравствени услуги од страна на болници, клиници, здравствени домови, медицински и хемиски лаборатории за дијагностика, центри за рехабилитација и слични установи;

11. Услуги и промет на добра од страна на установи за социјална грижа и заштита, вклучувајќи ги услугите на домови за хоспитализирање, нега и лекување на стари лица;

12. Услуги во рамките на згрижување и надзор на деца и младинци, како и со нив тесно поврзан промет на добра;
13. Услуги во рамките на сместување на деца и младинци со цел нивно воспитување, образование или дообразување, како и со нив тесно поврзан промет на добра;
14. Услуги во рамките на професионалната дејност на доктори, стоматолози и забни техничари, или на други медицински професии кои пружаат медицинска здравствена заштита, како и испорака на забни протези од страна на стоматолози и забни техничари, освен:
- а) услуги од козметички салони и салони за масажа,
 - б) услуги од лица кои применуваат нетрадиционални методи на лекување и
 - в) ветеринарни услуги;
15. Превозни услуги на болни и повредени лица со возила специјално наменети за такви цели;
16. Прометот на човечка крв, мајчино млеко, човечки органи, клетки и ткива;
17. Образовни услуги, и тоа:
- а) образование и воспитување на деца и младинци вклучувајќи и услуги на училишно и универзитетско образование и
 - б) услуги на оквалификување, доквалификување и преквалификување, како и услуги на училишта и центри за изучување на странски јазици;
- 17-а. Услуги кои се вршат кон високообразовните установи со цел да се обезбедат услови за стекнување способности и вештини за вршење научно-истражувачка дејност, вклучувајќи и менторирање за изработка и одбрана на магистерски или докторски трудови;
- 17-б. Услуги на научно-истражувачка дејност согласно со Законот за научно-истражувачката дејност;
18. Услуги на погребални институции и крематориуми, како и прометот на добра поврзан со ваквите услуги;
19. Меѓународен превоз на патници;
- 19-а. Употреба на јавен пат, негов дел или објект од патот (патарина);
 - 19-б. Употреба на јавните патишта за моторни и приклучни возила (патна такса) и
20. Промет на добра, како и користење на истите во смисла на член 6 став 3 точка 1 од овој закон, за кои било исклучено правото на одбивка на претходните даноци при нивната набавка, нивното производство или нивниот увоз според член 35. Ова не важи за прометот, кој е исклучен од даночното ослободување според точка 1 на овој член.

Член 56

- (1) Фактурите и другите документи издадени во согласност со овој закон, како и деловните книги на даночните обврзници се чуваат најмалку пет години по истек на календарската година, за која се однесуваат.
- (2) Фактурите кои се издадени во електронска форма се чуваат во оригиналната форма во која се издадени, односно примени.
- (3) Автентичноста на потеклото и интегритетот на содржината на фактурите кои се чуваат, како и нивната читливост, мора да бидат обезбедени од моментот на издавање до истекот на рокот утврден во ставот (1) од овој член.
- (4) Издавачот и примателот на фактурата во електронска форма се должни да обезбедат и чуваат релевантни информации во врска со издавањето и приемот на фактурата преку кои може со сигурност да се утврди автентичноста на потеклото и интегритетот на содржината во рокот утврдени во ставот (1) од овој член.
- (5) Фактурите без разлика на формата во која се издадени се чуваат на територијата на Република Македонија.
- (6) Во случај на жалба во согласност со член 58 на овој закон, рокот од став 1 на овој член почнува да тече од завршувањето на жалбената постапка.
- (7) Министерот за финансии, во согласност од министерот за информатичко општество и администрација го пропишува начинот на издавање, пренос, примање и чување на фактура издадена во електронска форма.